

ΥΛΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΗΣ ΦΩΝΗΣ

Παρατηρήσεις

1. Η μέση φωνή του ενεστώτα και του μέλλοντα στην α.ε. δηλώνουν τόσο τη μέση όσο και την παθητική διάθεση. Στην α.ε. η μέση διάθεση δεν δηλώνει απλώς ότι το υποκείμενο ενεργεί και ότι η ενέργεια γυρίζει στον εαυτό του (όπως στη ν.ε., π.χ. ντύνομαι), αλλά και ότι το υποκείμενο ενεργεί με αυξημένη προσωπική συμμετοχή ή ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ενέργειά του αυτή. Έτσι, πολλές φορές τύποι μέσης φωνής ενεστώτα και μέλλοντα αποδίδονται στη ν.ε. ενεργητικά:
Οί Αθηναῖοι λύνονται τὰς σπονδάς (= οι Αθηναίοι **παραβιάζουν** τη συνθήκη) *καὶ προαιροῦνται μᾶλλον οὕτω κερδαίνειν* (= **προτιμούν** περισσότερο έτσι να κερδίζουν).
Ὁ παῖς λούεται.
2. Για τα αφωνόληκτα ρήματα ισχύουν όσα γνωρίζετε σχετικά με τον σχηματισμό της οριστικής του ενεστώτα, του μέλλοντα, του παρατατικού και του αόριστου της ενεργητικής φωνής.

Σχηματισμός φωνεντόληκτων ρημάτων

Οριστική ενεστώτα	Οριστική μέλλοντα
βουλεύ-ομαι βουλεύ-ει (ή -η) βουλεύ-εται βουλευ-όμεθα βουλεύ-εσθε βουλεύ-ονται	βουλεύ-σ- ομαι βουλεύ-σ- ει (ή -η) βουλεύ-σ- εται βουλευ-σ- όμεθα βουλεύ-σ- εσθε βουλεύ-σ- ονται

Παρατατικός	Αόριστος
ἐ-βουλευ-όμην ἐ-βουλεύ-ου ἐ-βουλεύ-ετο ἐ-βουλευ-όμεθα ἐ-βουλεύ-εσθε ἐ-βουλεύ-οντο	ἐ-βουλευ-σ-άμην ἐ-βουλεύ-σ-ω ἐ-βουλεύ-σ-ατο ἐ-βουλευ-σ-άμεθα ἐ-βουλεύ-σ-ασθε ἐ-βουλεύ-σ-αντο

Παρακείμενος

λέ-λυ-μαι
λέ-λυ-σαι
λέ-λυ-ται
λε-λύ-μεθα
λέ-λυ-σθε
λέ-λυ-νται

Για να σχηματίσουμε τον παρακείμενο προσθέτουμε στο χρονικό θέμα του ρήματος τις καταλήξεις του παρακείμενου.

Για τον **αναδιπλασιασμό** ισχύουν όσα είπαμε για τον παρακείμενο της ενεργητικής φωνής.

Υπερσυντέλικος

ἐ-λε-λύ-μην
ἐ-λέ-λυ-σο
ἐ-λέ-λυ-το
ἐ-λε-λύ-μεθα
ἐ-λέ-λυ-σθε
ἐ-λέ-λυ-ντο

Για να σχηματίσουμε τον υπερσυντέλικο προσθέτουμε στο χρονικό θέμα του ρήματος, όπως διαμορφώθηκε στον παρακείμενο, τις καταλήξεις του υπερσυντέλικου.

Για την αύξηση, χρονική ή συλλαβική, ισχύουν όσα είπαμε για τον παρατατικό της ενεργητικής φωνής.

Τα **αφωνόληκτα ρήματα** σχηματίζουν τον παρακείμενο όπως και τα φωνηεντόληκτα, αλλά κατά τον σχηματισμό των τύπων συμβαίνουν τα κανονικά πάθη του χαρακτήρα μπροστά από τις καταλήξεις· έτσι σχηματίζονται ως εξής:

Σχηματισμός Παρακειμένου αφωνόληκτων

Ουρανικόληκτα

πέ-πραγ-μαι
πέ-πρα-ξαι
πέ-πρακ-ται
πε-πράγ-μεθα
πέ-πραχ-θε
πεπραγμένοι εισίν

Χειλικόληκτα

γέ-γραμ-μαι
γέ-γρα-ψαι
γέ-γραπ-ται
γε-γράμ-μεθα
γέ-γραφ-θε
γεγραμμένοι εισίν

Οδοντικόληκτα

πέ-πεισ-μαι
πέ-πει-σαι
πέ-πεισ-ται
πε-πείσ-μεθα
πέ-πει-σθε
πεπεισμένοι εισίν

Σχηματισμός Υπερσυντέλικου αφωνόληκτων

Ουρανικόληκτα

ἐ-πε-πράγ-μην
ἐ-πέ-πρα-ξο
ἐ-πέ-πρακ-το
ἐ-πε-πράγ-μεθα
ἐ-πέ-πραχ-θε
πεπραγμένοι ἦσαν

Χειλικόληκτα

ἐ-γε-γράμ-μην
ἐ-γέ-γρα-ψο
ἐ-γέ-γραπ-το
ἐ-γε-γράμ-μεθα
ἐ-γέ-γραφ-θε
γεγραμμένοι ἦσαν

Οδοντικόληκτα

ἐ-πε-πείσ-μην
ἐ-πέ-πει-σο
ἐ-πέ-πεισ-το
ἐ-πε-πείσ-μεθα
ἐ-πέ-πει-σθε
πεπεισμένοι ἦσαν

ΑΣΚΗΣΗ

Η άσκηση θα λυθεί ανάλογα με την ύλη που έχει διδαχθεί το κάθε τμήμα.

Να αντικαταστήσετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους προσέχοντας το πρόσωπο και τον αριθμό:

Ενεστώτας	Παρατατ.	Μέλλοντ.	Αόριστ.	Παρακείμεν.	Υπερσυντ.
βλάπτομαι					
πολιτεύη/ει					
πείθομαι					
παιδεύεται					
λύονται					
διώκη/ει					
στρατεύομαι					
πολιτεύονται					
γράφεται					
ἀλλάττεται					
στρατεύονται					
παύεσθε					
δεχόμεθα					
θηρεύομαι					